MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE

„RAISA PACALO"

A P R O B

Şef Direcție Management Personal

Medical al Ministerului Sănătății

_____ Vadim AFTENE

„30" decembrie 2016

Curriculum disciplinar

IGIENA GENERALĂ

Specialitatea

Îngrijirea bolnavilor - *91310*

Calificarea

Asistent medical

2016

Autori

Tatiana CRIȚCAIA, șef catedră Discipline paraclinice, igienice și epidemiologie, profesor la Discipline igienice, grad didactic întâi

Svetlana BODIU, profesor la Discipline igienice, grad didactic întâi

Iulia EFTODII, profesor la Discipline igienice

Recenzent

Croitoru Cătălina, dr. șt. med., conferențiar universitar, catedra Igienă generală, USMF „Nicolae Testemițanu"

Discutat

La ședința Catedrei Discipline paraclinice, igienice și epidemiologie

din „___" _____2016.

Șef catedră _____ *Tatiana CRIȚCAIA*, grad didactic întâi

Aprobat

La ședința Consiliului metodic științific din 26 decembrie 2016

Proces verbal nr._____

Coordonat

Șef Cabinet Instructiv-Metodic Republican

al Ministerului Sănătății

_____ *Diana SAVCA*

„_____" _____ 2016

CUPRINS

I.	*PRELIMINARII*	4
II.	*MOTIVAȚIA, UTILITATEA UNITĂȚII DE CURS PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ*	4
III.	*COMPETENȚELE PROFESIONALE SPECIFICE UNITĂȚII DE CURS*	5
IV.	*ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS*	5
V.	*UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE*	5
VI.	*REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE*	10
VII.	*STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR*	11
VIII.	*LUCRĂRI PRACTICE RECOMANDATE*	13
IX.	*SUGESTII METODOLOGICE*	13
X.	*SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE*	14
XI.	*RESURSELE NECESARE PENTRU DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE STUDII*	17
XII.	*RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR*	18

I. PRELIMINARII

Igiena generală ocupă un loc important în sistemul de formare şi pregătire a cadrelor medicale. În cadrul unităţii de curs elevii se familiarizează cu influenţa factorilor sociali şi ai mediului asupra sănătăţii, cu măsurile de optimizare a acestor factori, de profilaxie a bolilor şi de fortificare a sănătăţii populaţiei.

Cunoştinţele igienice permit viitorilor lucrători medicali să planifice şi să îndeplinească corect măsurile de profilaxie a maladiilor, să determine cauzele îmbolnăvirii.

Scopul igienei constă în prevenirea bolilor prin aplicarea metodelor şi tehnicilor de educaţie pentru sănătate, astfel obiectul de studiu al unităţii de curs este omul sănătos. Conform Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii la *Igiena generală* elevii vor fi pregătiţi:

- să descrie sănătatea populaţională sub toate aspectele;
- să recunoască factorii ce condiţionează sănătatea;
- să evaluieze modul de viaţă şi să promoveze modul şi stilul sănătos de viaţă.

Curriculum-ul la disciplina *Igiena generală* este centrat pe competenţe, acestea fiind considerate un ansamblu de cunoştinţe, abilităţi şi atitudini adecvate contextului de care are nevoie fiecare individ pentru împlinirea şi dezvoltarea personală, pentru integrarea socială şi angajarea pe piaţa muncii. Mai simplu spus, competenţa este capacitatea unei persoane de a exploata cunoştinţele din repertoriul propriu pentru realizarea unei sarcini, pentru a rezolva o situaţie de viaţă.

Curriculum-ul la *Igiena generală* reprezintă un document normativ şi un instrument didactic pentru organizarea eficientă a procesului educaţional în Colegiile de medicină şi are drept scop formarea la elevi a unor valori şi atitudini în contextul cerinţelor societăţii contemporane.

Igiena generală este o unitate de curs obligatorie ce face parte din componenta fundamentală a Planului de studii la specialitatea *Îngrijirea bolnavilor*, calificarea *Asistent medical* şi se studiază pe parcursul semestrului întîi a anului întîi de studii.

Procesul de predare – învăţare la disciplină se desfăşoară prin ore de instruire teoretică şi ore de laborator. La finele unităţi de curs *Igiena generală* elevii susţin examen de promovare, fapt absolut necesar pentru evaluarea sumativă a competenţelor şi abilităţilor formate-dezvoltate în cadrul studierii disciplinei date.

Aptitudinile şi abilităţile necesare pentru studierea disciplinei sunt formate parţial în curricula şcolară în cadrul studierii disciplinelor: biologia, chimia, fizica, matematica. Elevii posedă noţiuni de bază ca: presiune atmosferică, densitate, temperatură; competenţe de bază de a lucra cu anumite substanţe, veselă şi aparate într-un laborator chimic.

II. MOTIVAŢIA, UTILITATEA UNITĂŢII DE CURS PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Igiena generală are drept scop principal prevenirea îmbolnăvirilor şi depistarea lor în stadii incipiente, reducerea morbidităţii, mortalităţii, mărirea longevităţii şi a duratei vieţii biologic active, promovarea modului şi stilului sănătos de viaţă.

Igiena constituie baza ştiinţifică a profilaxiei. A fost demonstrat că organismul uman şi mediul se află în corelaţie şi că anume influenţa permanentă a unor factori de mediu asupra organismului generează multe patologii.

Igiena este ştiinţa ce studiază influenţa diversităţii factorilor mediului ambiant şi a celor de producere asupra sănătăţii oamenilor, capacităţii de muncă şi longevităţii.

În practicarea profesiunii sale, asistenții medicali cu studii medicale postsecundare sunt responsabili atît din punct de vedere profesional cât şi legal, moral. Ei aplică în practică cunoştințele, deprinderile şi atitudinile dobândite pe parcursul formării profesionale, folosesc orice posibilitate pentru a-şi menține competențele. *Igiena generală* reprezintă un reper în studierea disciplinelor medicale pe viitor.

Activitatea în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice implică cunoaşterea parametrilor microclimatici, iluminatului natural şi artificial şi îndeosebi respectarea măsurilor de prevenire a acțiunii nocive a acestora asupra organismului uman. Este nevoie să-şi imagineze clar în ce fel ar putea influența factorii de mediu asupra sănătății, patologiile ce ar putea să apară din cauza nerespectării regimului sanitar igienic. Astfel apare necesitatea de a: elabora metode de asanare a condițiilor de muncă; respecta regulile igienice cât şi regimul sanitar-igienic; recomanda un regim alimentar adecvat conform patologiei existente.

Cunoaşterea factorilor mediului ambiant, alimentari, ocupaționali şi celor de trai vor permite viitorilor asistenți medicali să desfăşoare activități de educație pentru sănătate în comunitate, astfel comunicările, prezentările PowerPoint, buletinele informative pregătite de către elevi în cadrul studierii disciplinei vor constitui un reper pentru ulterioara activitate.

III. COMPETENȚELE PROFESIONALE SPECIFICE UNITĂȚII DE CURS

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoştințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale şi a obține performanțe descrise în calificarea profesională.

CS1. Analiza noțiunilolr de igienă şi ecologie în interrelație cu sănătatea.

CS2. Aplicarea principiilor de prevenire a infecțiilor intraspitaliceşti.

CS3. Evaluarea corectitudinii alimentației individuale, regimului alimentar, calității produselor alimentare.

CS4. Asigurarea securității în muncă.

CS5. Specificarea noțiunilor de igienă a copilului si adolescentului.

IV. ADMINISTRAREA UNITĂȚII DE CURS

Cod	Denumirea unității de curs	Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
			Total	Contact direct		Studiu individual		
				Teorie	Laborator			
F.01 O.010	Igiena generală	1	90	45	30	15	Examen	3

V. UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Unități de competență	Unități de conținut
1. Igiena – ştiința medicală care promovează sănătatea.	
UC 1.1. Utilizarea noțiunilor fundamentale din domeniul igienei în variate contexte ale activității	1.1.1 Igiena ca ştiință, obiectul şi conținutul. 1.1.2 Locul şi rolul igienei în sistema ştiințelor medicale.

profesionale a asistentului medical.	1.1.3 Noțiune de „igienă", „sănătate". „sănătate publică", „ecologie", „profilaxie". 1.1.4 Profilaxia primară, secundară, terțiară. 1.1.5 Rolul științei igienice în prognozarea sănătății populației și asanării mediului.
	2.Igiena aerului.
UC 2.1. Caracterizarea acțiunii parametrilor fizici a aerului asupra organismului uman în diverse condiții de muncă și de trai.	2.1.1 Mediul ambiant și sănătatea. Influența factorilor mediului ambiant asupra sănătății. 2.1.2 Radiația solară – importanța biologică. 2.1.3 Profilaxia efectelor nocive la iradierea insuficientă, intensă și de lungă durată a organismului.
UC 2.2. Respectarea regulilor tehnicii securității în timpul determinării indicilor microclimaterici.	2.2.1 Importanța igienică a temperaturii, umidității și vitezei de mișcare a aerului. 2.2.2 Utilajul igienic folosit la determinarea parametrilor microclimaterici.
UC 2.3. Formularea unui complex de măsuri de îmbunătățire a microclimatului în diverse tipuri de încăperi.	2.3.1 Importanța igienică a microclimei. Acțiunea complexă a factorilor microclimaterici asupra organismului. 2.3.2 Acțiunea nefavorabilă a microclimei.
UC 2.4. Recunoașterea consecințelor acțiunii factorilor mediului aerian asupra sănătății omului.	2.4.1 Compoziția chimică a aerului atmosferic. 2.4.2 Importanța biologică și igienică a fiecărui component: oxigenul, azotul, bioxidul de carbon, gazele inerte. 2.4.3 Poluarea aerului atmosferic, sursele de poluare.
UC 2.5 Propunerea unui complex de măsuri de prevenire a poluării aerului încăperilor închise	2.5.1 Impactul poluării aerului asupra organismului. 2.5.2 Măsurile de prevenire a poluării aerului atmosferic.
	3. Igiena apei.
UC 3.1. Identificarea acțiunii parametrilor calității apei asupra organismului uman.	3.1.1 Apa ca factor al mediului ambiant. Importanța fiziologică, igienică și epidemiologică a apei. 3.1.2 Proprietățile organoleptice ale apei. 3.1.3 Indicii bacteriologici ai impurificării apei. 3.1.4 Normarea calității apei ca măsură de profilaxie a patologiilor hidrice.
UC 3.2 Propunerea unui complex de măsuri de prevenire a maladiilor endemice.	3.2.1 Componența chimică a apei. Caracteristica principalilor ingredienți. 3.2.2 Noțiune de endemie geochimică. Caracteristica endemiilor geochimice. 3.2.3 Indicii chimici ai poluării apei.
UC 3.3 Estimarea igienică a particularităților de alimentare cu apă a centrelor populate.	3.3.1 Caracteristica igienică a surselor de aprovizionare cu apă. Apele atmosferice. Apele subterane. Apele de suprafață. 3.3.2 Sistemul centralizat și decentralizat de aprovizionare cu apă a localităților – aprecierea igienică.

UC 3.4 Evaluarea calității apei.	3.4.1 Metodele de ameliorare a calității apei. 3.4.2 Dezinfecția apei. 3.4.3 Metodele speciale de ameliorare a calității apei.
4. Igiena solului.	
UC 4.1 Identificarea riscurilor pentru sănătatea populației legate de calitatea solului.	4.1.1 Importanța igienică a componenței chimice și proprietăților solului. 4.1.2 Importanța geochimică și epidemiologică a solului. 4.1.3 Protecția solului. Măsuri de protecție a solului contra poluării. 4.1.4 Salubrizarea localităților.
5. Igiena habitatului uman.	
UC 5.1 Caracterizarea acțiunii microclimatului asupra organismului uman în diverse condiții de trai.	5.1.1 Acțiunea condițiilor de trai asupra sănătății și condițiilor igienice de viață. 5.1.2 Relațiile dintre locuință și sănătate. 5.1.3 Exigențele igienice față de locuință. 5.1.4 Exigențele igienice față de microclima încăperilor de locuit. 5.1.5 Măsurile de optimizare a microclimei locuințelor.
UC 5.2 Evaluarea calității factorilor ce determină microclimatul locuințelor.	5.2.1 Importanța igienică a încălzirii. Sistemele de încălzire a locuințelor, avantaje, dezavantaje. Cerințele igienice față de sistemele de încălzire. 5.2.2 Importanța igienică a ventilației. Sistemele de ventilare naturale și artificiale. Cerințele igienice.
UC 5.3 Determinarea indicilor iluminatului în încăperile de trai.	5.3.1 Iluminarea naturală și artificială a încăperilor de locuit. 5.3.2 Iluminarea naturală. Indicii ce caracterizează iluminatul natural: coeficientul de luminozitate, coeficientul de profunzime, unghiul de incidență, unghiul de deschidere, coeficientul de iluminare naturală. 5.3.3 Iluminarea artificială a încăperilor de locuit. Cerințele igienice.
6.Igiena instituțiilor medico-sanitare publice.	
UC 6.1 Aprecierea igienică a amplasării și sistematizării interioare a instituțiilor medico – sanitare publice.	6.1.1 Importanța cunoașterii igienei spitalelor de către asistenta medicală. 6.1.2 Factorii ce influențează crearea condițiilor igienice în spitale. 6.1.3 Caracteristica igienică a sistemelor de construcție a spitalelor. 6.1.4 Cerințele către salubrizarea sanitar-tehnică a spitalelor.
UC 6.2 Recoltarea și neutralizarea reziduurilor și deșeurilor medicale cu respectarea normativelor igienice în	6.2.1 Deșeuri medicale – noțiune, calificare. 6.2.2 Particularitățile regimului igienic în instituțiile medico-sanitare publice de diferit profil (chirurgie,

vigoare. UC 6.3 Identificarea factorilor de risc a infecţiilor nosocomiale.	obstetrică, pediatrie, infecţioase). 6.3.1 Infecţiile nosocomiale – noţiune, tipurile. Măsuri de profilaxie.
7. Igiena personală.	
UC 7.1 Organizarea activităţii asistentului medical cu respectarea cerinţelor igienei personale.	7.1.1 Noţiune de igienă personală. Elementele igienei personale. Particularităţile igienei personale şi cerinţele de îngrijire a pielii, picioarelor, părului, cavităţii bucale. 7.1.2 Igiena somnului. Cerinţele igienice. 7.1.3 Igiena îmbrăcămintei şi încălţămintei-cerinţele igienice. Importanţa alegerii îmbrăcămintei şi încălţămintei în dependenţă de anotimp.
8. Igiena alimentaţiei.	
UC 8.1 Definirea, caracterizarea alimentaţiei raţionale.	8.1.1 Igiena alimentaţiei - obiectul de studiu, sarcinile ei. 8.1.2 Regim alimentar – noţiune, cerinţe. 8.1.3 Principiile alimentaţiei raţionale. Consecinţele alimentaţiei neraţionale. 8.1.4 Cheltuielile de energie ale organismului şi recuperarea lor prin alimentaţie.
UC 8.2 Caracterizarea, clasificarea trofinelor calorigene şi estimarea necesităţii cunoaşterii surselor şi normelor fiziologice pentru organismul uman.	8.2.1 Caracteristica igienică a nutrientelor. 8.2.2 Proteine – noţiune, clasificare, rol, surse. 8.2.3 Lipidele - noţiune, clasificare, rol, surse. 8.2.4 Glucidele - noţiune, clasificare, rol, surse. 8.2.5 Consecinţele insuficienţei şi surplusului trofinelor calorigene.
UC 8.3 Explicarea rolului vitaminelor în dezvoltarea armonioasă a tinerii generaţii.	8.3.1 Compoziţia calitativă a raţiei alimentare. 8.3.2 Vitaminele – noţiune, clasificare. Rolul vitaminelor hidrosolubile, liposolubile, necesarul fiziologic, insuficienţa, excesul. Sursele principale de vitamine.
UC 8.4 Explicarea rolului substanţelor minerale în dezvoltarea armonioasă a tinerii generaţii.	8.4.1 Sărurile minerale – caracteristici, surse. 8.4.2 Clasificarea sărurilor minerale în dependenţă de necesităţile fiziologice zilnice. 8.4.3 Consecinţele insuficienţei şi surplusului de săruri minerale.
UC 8.5 Evaluarea calităţii produselor alimentare.	8.5.1 Calitatea alimentelor – noţiune. Clasificarea produselor alimentare în dependenţă de calitate. 8.5.2 Expertiza igienică a produselor alimentare. 8.5.3 Piramida alimentară – noţiune, principiile clasificării alimentelor. Principalele grupuri de alimente. 8.5.4 Lanţul alimentar - noţiune. Cerinţe către fiecare verigă a lanţului alimentar.
UC 8.6 Distingerea metodelor de conservare a produselor alimentare.	8.6.1 Conservarea produselor alimentare – rolul, metodele de conservare a produselor alimentare.

	8.6.2 Caracteristica igienică a metodelor de conservare a produselor alimentare: sterilizarea, uscarea, răcirea, congelarea, sărarea, zaharisirea, marinarea, murarea, conservarea cu ajutorul substanțelor antiseptice, preservele.
UC 8.7 Definirea şi clasificarea intoxicațiilor alimentare şi patologiilor alimentare.	8.7.1 Patologiile cauzate de alimentația nerațională. Clasificarea FAO/OMS, caracteristica fiecărui grup. 8.7.2 Intoxicațiile alimentare – noțiuni generale. Condiții de declanşare. 8.7.3 Clasificarea intoxicațiilor alimentare. 8.7.4 Caracteristica igienică a fiecărui grup de intoxicații alimentare, măsurile de profilaxie. 8.7.5 Principiile de profilaxie a intoxicațiilor alimentare bacteriene. Cercetarea şi profilaxia intoxicațiilor alimentare.
9. Igiena muncii.	
UC 9.1 Asigurarea securității în muncă.	9.1.1 Igiena muncii, obiectul de studiu, sarcinile. 9.1.2 Noțiune de „muncă", „noxe profesionale", „boli profesionale". 9.1.3 Clasificarea noxelor şi bolilor profesionale.
UC 9.2 Aprecierea gradului de oboseală după semnele obiective şi subiective.	9.2.1 Fiziologia muncii – noțiune. 9.2.2 Modificările funcționale în organism la efectuarea lucrului fizic şi intelectual, metodele de studiere a lor. 9.2.3 Măsurile de profilaxie a oboselii şi surmenajului.
UC 9.3 Identificarea si numirea modificărilor apărute în organismul muncitorilor la acțiunea factorilor fizici din mediul de producție.	9.3.1 Influența factorilor fizici ai mediului de producție asupra sănătății muncitorilor. 9.3.2 Tipurile microclimatului industrial. Măsurile de ameliorare a microclimatului de producție. 9.3.3 Praful industrial – noțiune, surse. Afecțiunile cauzate de praf. 9.3.4 Noțiune de pneumoconioză. Profilaxia afecțiunilor cauzate de praf.
UC 9.4 Caracterizarea acțiunii parametrilor fizici ai mediului ocupațional asupra organismului uman.	9.4.1 Zgomotul, vibrația – noțiuni, surse. 9.4.2 Acțiunea zgomotului şi vibrației asupra organismului uman. 9.4.3 Profilaxia afecțiunilor provocate de zgomot şi vibrație.
UC 9.5 Stabilirea criteriilor acțiunii noxelor profesionale asupra omului în diferite domenii de activitate.	9.5.1 Caracteristica generală a toxinelor industriale. 9.5.2 Influența toxinelor industriale asupra organismului. 9.5.3 Căile de pătrundere şi de eliminare a toxinelor din organism. 9.5.4 Factorii ce determină gradul de toxicitate. 9.5.5 Intoxicațiile profesionale cu plumb şi mercur.

	Simptomele principale. 9.5.6 Măsurile generale de profilaxie a intoxicațiilor profesionale.
10. Igiena copilului și adolescentului.	
UC 10.1 Aprecierea nivelului de dezvoltare fizică la copii și adolescenți după indicii morfologici și funcționali. UC 10.2 Enumerarea criteriilor de apreciere a stării de sănătate și grupelor de sănătate la copii și adolescenți.	10.1.1 Igiena copiilor și adolescenților ca știință. Periodizarea etapelor de creștere și dezvoltare. 10.1.2 Particularitățile dezvoltării copiilor de diferite vârste. 10.2.1 Starea de sănătate, indicatorii ei. 10.2.2 Grupele de sănătate a copiilor și adolescenților. 10.2.3 Regimul zilei copiilor și adolescenților.
UC 10.3 Aplicarea normativelor igienice în amenajarea incăperilor din instituțiile pentru copii și adolescenți.	10.3.1 Planificarea și amenajarea instituțiilor preșcolare și școlare. 10.3.2 Amenajarea încăperilor pentru elevi cu mobilier și materiale de uz pentru copii.

VI. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Studiu individual
			Teorie	Laborator	
1.	Igiena – știința medicală care promovează sănătatea.	5	2	2	1
2.	Igiena aerului.	12	4	6	2
3.	Igiena apei.	12	6	4	2
4.	Igiena solului.	7	4	2	1
5.	Igiena habitatului uman.	11	6	4	1
6.	Igiena instituțiilor medico-sanitare publice.	5	2	2	1
7.	Igiena personală.	2	-	-	2
8.	Igiena alimentației.	20	12	6	2
9.	Igiena muncii.	10	6	2	2
10.	Igiena copilului și adolescentului.	6	3	2	1
	Total	**90**	**45**	**30**	**15**

VII. STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Igiena – ştiinţa medicală care promovează sănătatea.			
1.1. Rolul ştiinţei igienice în prognozarea sănătăţii populaţiei şi asanării mediului. Caracteristica etapelor de dezvoltare a igienei.	Referat	Portofoliu electronic	*1 oră*
2. Igiena aerului.			
2.1. Mediul ambiant şi sănătatea. Influenţa factorilor mediului ambiant asupra sănătăţii, date statistice.	*Prezentare PowerPoint* Tabel	Portofoliu electronic Tabel prezentat	*2 ore*
2.2. Acţiunea minimă biologică. Noţiune de acţiune combinată, concomitentă, complexă.	Schemă Referat	Portofoliu electronic	
2.3. Boala de altitudine. Boala de decompresie. Ceaţa fotochimică. Ploile acide.	Pliant Poster	Portofoliu electronic	
2.4. Poluarea aerului atmosferic, sursele de poluare. Impactul poluării aerului asupra organismului.	Notă informativă	Portofoliu electronic	
3. Igiena apei.			
3. 1. Particularităţile alimentaţiei centralizate şi decentralizate cu apă potabilă în localităţile Republicii Moldova.	Referat Pliant Poster	Portofoliu electronic	*2 ore*
4. Igiena solului.			
4.1.Autopurificarea solului – noţiune, etapele autopurificării. 4.2.Factorii ce influenţează procesul de autopurificare.	*Prezentare PowerPoint* Referat	Portofoliu electronic	*1 oră*
5. Igiena habitatului uman.			
5.1.Noţiune de viciere a aerului. Măsuri de combatere a vicierii aerului.	Pliant	Portofoliu electronic	*1 oră*
5.2. Igrasia – noţiune, factorii ce favorizează apariţia ei. Măsuri de combatere a igrasiei.	Notă informativă	Portofoliu electronic	
5.3.Cerinţe faţă de iluminatul la locul de muncă.	Pliant	Portofoliu electronic	
6. Igiena instituţiilor medico-sanitare publice.			
6.1.Particularităţile amenajării saloanelor în unităţi medico-sanitare publice de boli somatice şi infecţioase.	Pliant	Portofoliu electronic	*1 oră*

6.2.Particularitățile colectării, ambalării şi transportării diferitor tipuri de deşeuri medicale.	Referat	Portofoliu electronic	
7. Igiena personală.			
7.1.Igiena îmbrăcămintei şi încălțămintei-cerințele igienice. Importanța alegerii îmbrăcămintei şi încălțămintei în dependență de anotimp.	Pliant Referat	Portofoliu electronic	*2 ore*
7.2.Călirea organismului uman. Cerințe către procedurile de călire cu diverşi factori fizici.	Poster	Portofoliu electronic	
7.3.Cultura fizică.	Recomandări	Portofoliu electronic	
8. Igiena alimentației.			
8. 1. Importanța calciului în apariția maladiilor netransmisibile.	Pliant	Portofoliu electronic	*2 ore*
8. 2. Importanța vitamenelor grupei B în apariția maladiilor netransmisibile.	Pliant	Portofoliu electronic	
8. 3. Deficitul de vitamina A, acid folic, vitamina D,– simptomele şi semnele de deficiență. Populația cu risc sporit.	*Prezentare PowerPoint*	Portofoliu electronic	
8. 4. Biomicroelemente ce participă în formarea zonelor geochimice – iodul, fluorul.	*Prezentare PowerPoint*	Portofoliu electronic	
8. 5. Aditivii alimentari – rolul, clasificarea. Utilizarea aditivilor alimentari în produsele alimentare.	Pliant	Portofoliu electronic	
8. 6. Intoxicații alimentare de origine nemicrobiană – noțiune. Intoxicații cu plante otrăvitoare. Intoxicații cu ciuperci otrăvitoare. Intoxicații cu sâmburi a unor specii de fructe, cu fructe şi legume.	Poster Pliant	Portofoliu electronic	
9. Igiena muncii.			
9. 1.Influența poziției ortostatice forțate aupra organismului.	Aviz	Portofoliu electronic	*2 ore*
9. 2.Supraâncordarea organelor şi sistemelor în timpul muncii şi influența asupra sănătății. Patologiile cauzate de poziția incorectă şi forțată, profilaxia lor.	Pliant	Portofoliu electronic	
9. 3.Particularitățile profilaxiei oboselii la diferite tipuri de activități.	Referat	Portofoliu electronic	

9. 4. Tehnologiile informaționale – avantaje și dezavantaje în utilizare. Cerințe igienice către utilizarea tehnologiilor informaționale.	Referat Foaie volantă	Portofoliu electronic Portofoliu electronic	
10. Igiena copilului și adolescentului.			
10. 1. Măsuri profilactice generale, măsuri speciale igienice de profilaxie a maladiilor infecțioase, bolilor netransmisibile și helminteazelor la copii.	Referat	Portofoliu electronic	*1 oră*
10. 2. Profilaxia dereglărilor de ținută. Profilaxia piciorului plat.	Pliant	Portofoliu electronic	
10. 3. Elaborarea posterelor, lecțiilor și materialelor ilustrative cu tematică de promovare a modului și stilului sănătos de viață.	Poster	Portofoliu electronic	
10. 4. Funcțiile asistentei medicale în instituțiile de copii și tineret.	Aviz	Portofoliu electronic	

VIII. LUCRĂRILE PRACTICE RECOMANDATE

1. Principiile de organizare a lucrului în laboratorul de investigații sanitaro-igienice.
2. Metodica determinării temperaturii aerului în diverse încăperi.
3. Metodica determinării umidității aerului în diverse încăperi.
4. Metodica vitezei curenților de aer în diverse încăperi. Metodele expres de determinare a contaminaților din aer. Determinarea prafului.
5. Aprecierea igienică a calității apei potabile.
6. Organizarea și supravegherea sanitară asupra aprovizionării cu apă.
7. Metodele de apreciere a gradului de poluare a solului.
8. Aprecierea igienică a microclimatului încăperilor de locuit.
9. Aprecierea igienică a iluminatului natural și artificial în locuințe, instituții pentru copii și medico-sanitare.
10. Regimul sanitar igienic în spitale. Profilaxia infecțiilor nosocomiale.
11. Starea de nutriție a organismului uman și metodele de studiere.
12. Studierea nutriției individuale. Aprecierea corectitudinii nutriției individuale prin metoda de calcul.
13. Intoxicațiile alimentare. Metodele de cercetere a intoxicațiilor alimentare.
14. Metodele de apreciere a modificărilor fiziologice din organism în timpul muncii.
15. Metodele de cercetare și apreciere a dezvoltării fizice a copiilor și adolescenților.

IX. SUGESTII METODOLOGICE

Curriculum-ul disciplinar la unitatea de curs *Igiena generală* are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor la calificarea Asistent medical. Conținuturile unității de curs trebuie să fie abordate într-o manieră integrantă, corelată cu particularitățile și nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămîne la discreția cadrelor didactice care predau conținutul disciplinei, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care se lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

În procesul de predare-învățare-evaluare a disciplinei *Igiena generală* se recomandă de a concentra atenția asupra următoarelor aspecte:

- organizarea activității elevilor la lecție, îmbinând rațional formele de activitate individuală și în grup cu cele frontale;
- utilizarea metodelor active de instruire, centrate pe elev;
- formarea la elevi a competențelor de comunicare, utilizînd corect limbajul specific disciplinei;
- elaborarea recomandărilor și măsurilor de îmbunătățire a condițiilor mediului de trai, ocupațional prin aplicarea și transferul conținuturilor studiate, argumentate prin normativele recomandate pentru fiecare parametru;
- formarea la elevi a competențelor de evaluare a modului de viață și de promovare a unui mod și stil sănătos de viață.

Caracterul formativ al disciplinei impune utilizarea metodelor didactice activ-participative, punându-se accentul pe activitățile aplicative desfășurate în cadrul lecțiilor practice. Se recomandă orientarea către metode bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru ca observația, descoperirea, demonstrația, problematizarea, proiectul, situație-problemă, ș.a..

În activitățile individuale, accentul se va pune pe studierea, analiza și sistematizarea materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual; acestea vor fi prezentate în formă de portofolii, proiecte, pliante, postere, sarcini specifice, referate, prezentări în format PowerPoint, etc.

X. SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale).

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Problemă rezolvată	– Înțelegerea problemei. – Notarea corectă a cerințelor problemei. – Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei.

		– Formularea şi testarea ipotezelor. – Stabilirea strategiei rezolutive. – Prezentarea si interpretarea rezultatelor.
2.	Prezentare PowerPoint	– Să conţină cel puţin 15 slide-uri. – Primul slide al prezentării trebuie să conţină: titlul prezentării, Numele şi prenumele dvs., specialitatea, calificarea. – Prezentarea trebuie să posede un contrast plăcut între fond şi caractere. – Calitatea materialului folosit în realizarea prezentării, varietatea surselor de informare, relevanţa şi actualitatea acestora ş.a. – Folosirea unui limbaj bogat, adecvat tematicii şi grupului ţintă. – Coerenţa şi logica expunerii. – Modul de structurare a prezentării.
3.	Proiect elaborat	– Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar şi coerent, logic şi argumentat tema propusă. – Complexitatea proiectului - felul în care au fost evidenţiate conexiunile şi perspectivele interdisciplinare ale temei, competenţele şi abilităţile de ordin teoretic şi practic, maniera în care acestea servesc conţinutului ştiinţific. – Elaborarea şi structura proiectului - acurateţea, rigoarea si coerenţa demersului ştiinţific, logica şi argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. – Calitatea materialului folosit in realizarea proiectului, varietatea surselor de informare, relevanţa şi actualitatea acestora, semnificaţia datelor colectate, ş.a. – Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul in abordarea temei.
4.	Referat	– Corespunderea temei referatului subiectului propus. – Profunzimea şi completitudinea dezvoltării temei. – Adecvarea la conţinutul surselor primare. – Coerenţa şi logica expunerii. – Utilizarea dovezilor din sursele consultate. – Gradul de originalitate şi de noutate. – Modul de structurare a lucrării. – Justificarea ipotezei legate de tema referatului.
5.	Rezumat scris	– Expune tematica lucrării în cauză. – Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. – Textul rezumatului este concis şi structurat logic. – Foloseşte un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării

		în cauză. – Înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. – Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. – Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. – Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. – Text formatat citeț, lizibil, plasarea clară în pagină.
6.	Situație-problematizată	– Corectitudinea interpretării situației-problemă. – Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. – Corectitudinea lingvistică a formulărilor. – Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. – Punerea în evidentă a subiectului, problematicii și formularea. – Capacitatea de analiză și de sinteză a informației, adaptarea conținutului. – Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. – Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). – Aprecierea critică, judecată personală a elevului.
7.	Item rezolvat	– Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare. – Corespunderea rezolvării propuse de condițiile indicate în item. – Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemi cu alegere dublă). – Integritatea și corectitudinea setului de selecții (pentru itemi cu alegere multiplă). – Stabilirea corectă a perechilor corelate (pentru itemii tip asociere). – Corespunderea răspunsului cerințelor din enunțul itemului (în cazul itemilor cu răspuns deschis).
8.	Poster	– Titlul trebuie să fie de o mărime suficientă, pentru a fi văzut de la o distanță de 3 m. – Prezența esențialului unei probleme. – Utilizarea unui font simplu de dimensiuni adecvate pentru text. – Trebuie să fie sugestiv și să evidențieze ideile de studiu. – Utilizarea obiectelor ilustrative (imagini, figuri, diagrame, grafice, tabele) pentru o mai bună înțelegere a textului.
9.	Pliant	– Corespunderea conținutului pliantului cu subiectul

		propus. – Corespunderea conținutului prezentat cu materialul ilustrativ. – Trebuie să fie sugestiv și să evidențieze ideile de studiu. – Corectitudinea selectării materialului în dependență de grupul țintă. – Corectitudinea lingvistică a formulărilor. – Gradul de originalitate și de noutate.

Lista orientativă a categoriilor de produse și procese, recomandate pentru evaluarea competențelor funcțional-acționare este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Raportul activității aplicative	– Corectitudinea completării Ghidului lucrărilor practice. – Respectarea tehnicii de realizare a manoperelor practice. – Interpretarea corectă a rezultatelor investigațiilor. – Corectitudinea calculelor. – Formularea corectă a recomandărilor și măsurilor de optimizare. – Ținuta lingvistică. – Respectarea termenilor de elaborare. – Productivitatea.

Pe parcursul studierii unității de curs se realizează evaluarea formativă prin aplicarea produselor pentru măsurarea competențelor cognitive și funcțional-acționare din tabelele de mai sus, iar la sfîrșitul lui se realizează evaluarea finală prin examen de promovare.

XI. RESURSELE NECESARE PENTRU DESFĂȘURAREA PROCESULUI DE STUDII

Cerințe față de sălile de studiu	
Pentru orele teoretice	O sală echipată cu tablă, compiuter, proiector, conexiune la Internet.
Pentru orele de laborator	Laborator de igienă generală, amplasat într-o încăpere spațioasă și luminoasă care să permită o bună aerisire și conectare la conducta de apă. ⇒ **Baza tehnico- materială a laboratorului:** - mobilier; - aparataj igienic modern; - veselă și ustensile de laborator; - reactivi chimici.

XII. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Gabovici R.D, Poznanschi S.S., Şahbazean G.X, Igiena, Lumina, Chişinău, 1991.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	266 rom/ 117 rus
2.	Mănescu S., Dumitrache S., Cucu M., Igiena, Bucureşti, 1996.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	350
3.	Ostrofeţ Gh., Groza L., Cuznețov L., Igiena, Chişinău, 1994.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	300
4.	Ostrofeţ Gh. Curs de igienă, Chişinău, 1998.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	175
5.	Friptuleac Gr., Meşină V., Moraru M., Igiena muncii vol.1, Centrul editorial– Poligrafic Medicina al USMF, Chişinău, 2009.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	75
6.	Friptuleac Gr., Meşina V., Moraru M., Igiena muncii vol.2, Centrul editorial– Poligrafic Medicina al USMF, Chişinău, 2011.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	100
7.	Ostrofeţ Gh., Curs de igienă. Aprecierea cantitativă şi calitativă a raţiei alimentare, Chişinău, 2007.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	10
8.	Tafuni O., Tihon A., Ciobanu E., Igienă generală Chişinău 2009.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	10
9.	Chirlici Al., Jalbă L., Igiena alimentaţiei, Centrul Editorial – Poligrafic al USMF, Chişinău, 2001.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	20
10.	Friptuleac Gr., Băbălău V., Chirlici A., Cebanu S., Ecologie umană, Chişinău, 2008.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	10
11.	Friptuleac Gr., Alexa A., Igiena mediului, Chişinău, 1998.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo"	50
12.	Crițcaia T., Bodiu Sv., Eftodii I., Ghidul lecţiilor practice, 2016.	Catedra Discipline paraclinice, igienice şi epidemiologie CEMF „Raisa Pacalo"	